

САДРЖАЈ

<i>Јолчић Владан & Јовашевић Драган</i>	
ЕКОЛОШКИ ПРИВРЕДНИ ПРЕСТУПИ	
(Специфичност правног система Републике Србије)	1
ПРЕДГОВОР	3
Део I	
ОСНОВНА ПИТАЊА ПРИСТУПА МАТЕРИЛИ	
ЕКОЛОШКИХ ПРИВРЕДНИХ ПРЕСТУПА (Улаз у материју)	5
Глава 1.	
УВОД.....	7
Глава 2.	
МЕСТО, ПРИРОДА И УЛОГА ЕКОЛОШКИХ ПРИВРЕДНИХ ПРЕСТУПА	
У СИСТЕМУ КАЗНЕНОГ ПРАВА И ЗАКОНОДАВСТВА	16
Глава 3.	
ЛОГИКА ИЗГРАДЊЕ СИСТЕМАТИКЕ	
ЕКОЛОШКИХ ПРОПИСА, ОТУДА И ПРОПИСА	
КОИ СЕ ОДНОСЕ НА ЕКОЛОШКЕ ПРИВРЕДНЕ ПРЕСТУПЕ.....	22
3.1.	
Логика изградње систематике еколошких прописа уопште и њихов	
принципијелни значај за формирање еколошких привредних преступа	22
3.2.	
Привредни преступи генерално оријентисани	
на заштиту животне средине и њихови материјално правни основи	28
Глава 4.	
АПАРАТ И УСЛОВИ ТРЕТМАНА ПОЧИНилаЦА ЕКОЛОШКИХ ПРИВРЕДНИХ	
ПРЕСТУПА - ПИТАЊА ПРАКТИЧКОГ ПРИСТУПА.....	30
Глава 5.	
НЕКЕ УЧЕНЕ НЕДОСЛЕДНОСТИ У ОДРЕЂИВАЊУ ПРИВРЕДНИХ ПРЕСТУПА	
УНУТАР ЗАКОНОДАВСТВА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ	
И ЛОГИЧКО ПРАВНА ПРАВИЛА КОЈА МОРАЈУ БИТИ ПОШТОВАНА	36
Део II	
О ПРИВРЕДНИМ ПРЕСТУПИМА УОПШТЕ	
(Привредни преступи у правном систему Републике Србије)	41
УВОДНА РАЗМАТРАЊА	43
Глава 1.	
ОСНОВИ ПРИВРЕДНОПРЕСТУПНОГ ПРАВА	46

1.1.	
Појам, предмет и задатак привреднопреступног права	46
1.2.	
Извори привреднопреступног права	48
1.3.	
Важење прописа о привредним преступима	50
1.3.1.	
Временско важење прописа	50
1.3.2.	
Просторно важење прописа.....	51
1.3.3.	
Важење прописа у односу на лица	52
Глава 2.	
СИСТЕМ КАЗНЕНИХ ДЕЛИКАТА	53
2.1.	
Појам и врсте деликата	53
2.2.	
Однос прекршаја и кривичног дела	54
2.3.	
Однос прекршаја и привредног преступа	58
Глава 3.	
ПРИВРЕДНИ ПРЕСТУП	61
3.1.	
Субјект привредног преступа	61
3.1.1.	
Активни субјект.....	61
3.1.2.	
Пасивни субјект	63
3.2.	
Појам и елементи привредног преступа	64
3.2.1.	
Радња.....	65
3.2.2.	
Последица	68
3.2.3.	
Узрочност.....	69
3.2.4.	
Место и време извршења привредног преступа	70
3.2.5.	
Остали елементи привредног преступа	73

Глава 4.	
ФОРМЕ (ОБЛИЦИ) ПРИВРЕДНОГ ПРЕСТУПА	75
4.1.	
Покушај привредног преступа	75
4.2.	
Стицај привредних преступа	77
4.3.	
Првидни стицај привредних преступа	79
4.3.1.	
Првидни идеални стицај	80
4.3.2.	
Првидни реални стицај	82
Глава 5.	
ОСНОВИ ИСКЉУЧЕЊА ПРИВРЕДНОГ ПРЕСТУПА	86
5.1.	
Појам и врсте основа	86
5.2.	
Незнатна друштвена штетност	87
5.3.	
Крајња нужда	88
5.4.	
Кажњавање учиниоца за привредни преступ	91
Глава 6.	
САУЧЕСНИШТВО	92
6.1.	
Појам и облици саучесништва	92
6.2.	
Саизвршилаштво	95
6.3.	
Подстрекавање	98
6.4.	
Помагање	101
Глава 7.	
ОДГОВОРНОСТ ЗА ПРИВРЕДНЕ ПРЕСТУПЕ	105
7.1.	
Појам и елементи одговорности	105
7.2.	
Одговорност правног лица за привредне преступе	106
7.3.	
Одговорност одговорног лица за привредне преступе	108

Глава 8.	
ОСНОВИ ИСКЉУЧЕЊА ОДГОВОРНОСТИ	
ЗА ПРИВРЕДНЕ ПРЕСТУПЕ	110
8.1.	
Појам и врсте основа	110
8.2.	
Стварна заблуда	111
8.3.	
Правна заблуда	113
8.4.	
Наређење претпостављеног	115
Глава 9.	
КАЗНЕ ЗА ПРИВРЕДНЕ ПРЕСТУПЕ	117
9.1.	
Улаз у материју	117
9.2.	
Новчана казна	119
9.3.	
Одмеравање казне	121
9.3.1.	
Олакшавајуће и отежавајуће околности као фактори одмеравања казне.....	121
9.3.2.	
Поврат	124
9.4.	
Ублажавање и ослобођење од казне	126
9.5.	
Одмеравање казне за стицај привредних преступа	127
9.6.	
Урачунивање изречене казне	128
Глава 10.	
ОСТАЛЕ САНКЦИЈЕ ЗА ПРИВРЕДНЕ ПРЕСТУПЕ	129
10.1.	
Условна осуда	129
10.2.	
Заштитне мере	130
10.2.1.	
Појам, врсте и заједничке карактеристике заштитних мера које могу бити изречене за привредни преступ.....	130
10.2.2.	
Поједине заштитне мере	131

10.3.	
Застарелост	134
Глава 11.	
ПОСЕБНЕ ПРИВРЕДНОПРЕСТУПНЕ МЕРЕ	138
11.1.	
Правне последице осуде	138
11.2.	
Одузимање имовинске користи прибављене извршењем привредног преступа	139
11.3.	
Брисање осуде	140
11.4.	
Давање података из евиденције о осудама	142
Део III	
ЕКОЛОШКИ ПРИВРЕДНИ ПРЕСТУПИ	
УНУТАР ЗАКОНОДАВСТВА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ	145
ПРЕДГОВОР III ДЕЛА	147
СЕКЦИЈА I	
ЕКОЛОШКИ ПРИВРЕДНИ ПРЕСТУПИ	
УНУТАР ЗАКОНА О ЗАШТИТИ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ	149
Глава 1.	
ОДГОВОРНОСТ ПРАВНИХ И ОДГОВОРНИХ ЛИЦА	
ЗА ЕКОЛОШКЕ ПРИВРЕДНЕ ПРЕСТУПЕ	
ПО ОСНОВУ ЗАКОНА О ЗАШТИТИ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ	151
1.1.	
Увод	151
1.2.	
Коришћење природних ресурса и добара без сагласности за коришћење од стране Министарства	153
1.3.	
Неизвршавање обавезе ремедијације или санирања незаконито деградиране животне средине	156
1.4.	
Вршење ремедијације или санирања деградиране животне средине без сагласности Министарства	159
1.5.	
Противзаконито сакупљање или стављање у промет дивље флоре и фауне односно њихових развојних облика и делова	162
1.6.	
Противзаконит извоз или увоз заштићене дивље флоре и фауне односно њихових развојних облика и делова	164

1.7.	
Управљање опасним материјама без предузимања потребних превентивних, заштитних, сигурносних и санационих мера	166
1.8.	
Противправна изградња и употреба постројења, односно комплекса и обављање активности	168
1.9.	
Испуштање загађујућих и опасних материје, отпадних вода или емитовање енергије у ваздух, воду или земљиште на начин и у количинама, односно концентрацијама или нивоима изнад прописаних	171
1.10.	
Противзаконита стављање у промет и/или примена домаће или уvezене сировине, полу производа или производа	173
1.11.	
Употреба уређаја који служе за укањање или пречишћавање загађујућих материја супротно стандардима или налазима овлашћених организација	175
1.12.	
Увоз опасног отпада	177
1.13.	
Увоз, извоз или транзит отпада без дозволе Министарства	179
1.14.	
Неизвршавање обавеза оператера у заштити од хемијског удеса	181
1.15.	
Несправођење законских обавеза обавештења о хемијском удесу и отклањања његових последица	183
1.16.	
Непредузимање санационих мера	186
1.17.	
Неизвршавање обавезе израде и/или реализације санационог плана	188
1.18.	
Неизвршавање обавезе осигурања за случај удеса	190
СЕКЦИЈА II	
ЕКОЛОШКИ ПРИВРЕДНИ ПРЕСТУПИ	
УНУТАР ЗАКОНА О ЗАШТИТИ ПРИРОДЕ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ	193
Глава 1.	
ОДГОВОРНОСТ ПРАВНИХ И ОДГОВОРНИХ ЛИЦА	
ЗА ЕКОЛОШКЕ ПРИВРЕДНЕ ПРЕСТУПЕ	
ПО ОСНОВУ ЗАКОНА О ЗАШТИТИ ПРИРОДЕ	195

1.1.	
Увод	195
1.2.	
Коришћење простора, природних ресурса и заштићених подручја на начин који производи трајну штету	197
1.3.	
Поступање супротно мерама заштите природе утврђеним у плановима, програмима, основама и пројектно-техничкој документацији	199
1.4.	
Неизвршавање обавезе санације или рекултивације	203
1.5.	
Неизвршавање законске обавезе отклањања штетних последица произведеных услед пројекта и активности изведеных без утврђених услови заштите природе или супротно датим условима	206
1.6.	
Сакупљање заштићене дивље врсте гљива, лишајева, биљака, животиња и њихових делова без дозволе	208
1.7.	
Прекограницни промет заштићеним дивљим врстама без дозволе Министарства	210
1.8.	
Прекограницни промет заштићених дивљих врста без пријаве царинској служби	213
СЕКЦИЈА III	
ЕКОЛОШКИ ПРИВРЕДНИ ПРЕСТУПИ	
УНУТАР ЗАКОНА О РЕЖИМУ ВОДА И	
ЗАКОНА О ВОДАМА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ	215
ГЛАВА 1.	
ОДГОВОРНОСТ ПРАВНИХ И ОДГОВОРНИХ ЛИЦА	
ЗА ЕКОЛОШКЕ ПРИВРЕДНЕ ПРЕСТУПЕ	
ПО ОСНОВУ ЗАКОНА О РЕЖИМУ ВОДА	217
1.1.	
Увод	217
1.2.	
Извођење радова и вршење других радњи које могу да проузрокују погоршање утврђеног режима вода	219
1.3.	
Неизвршавање обавезе предузимања потребних мера за усклађивање стабилности акумулације са њеном пројектованом стабилношћу	222

1.4.	
Непредузимање потребних мера за спречавање негативног утицаја преливања или рушења високе бране на безбедност низводног подручја	223
1.5.	
Изводђење радова који могу да проузрокују промене у прописаном режиму вода без претходно прибављене водопривредне сагласности или противно издатој водопривредној сагласности	225
1.6.	
Отпочињање градње акумулације са високом браном без претходно прибављене водопривредне сагласности на прописану документацију	226
Глава 2.	
ОДГОВОРНОСТ ПРАВНИХ И ОДГОВОРНИХ ЛИЦА ЗА ЕКОЛОШКЕ ПРИВРЕДНЕ ПРЕСТУПЕ ПО ОСНОВУ ЗАКОНА О ВОДАМА	229
2.1.	
Увод	229
2.2.	
Непредузимање обавезних мера и радова за разбијање леда у циљу заштите од оштећења водних и других објеката у кориту и приобаљу	231
2.3.	
Посебно коришћење вода супротно водној дозволи или без исте, односно концесионо коришћење мимо параметара уговора о концесији	232
2.4.	
Незаконито коришћење вода за пиће за друге сврхе	236
2.5.	
Пласирање односно коришћење воде за пиће, за производњу и прераду хране и предмета опште употребе, санитарно- хигијенске потребе и купање иако не испуњава услове у погледу здравствене исправности	238
2.6.	
Коришћење водног објекта који не испуњава прописане санитарно- хигијенске услове у сврху снабдевања водом за пиће и санитарно хигијенских потреба	240
2.7.	
Коришћење објекта, односно обављање делатности на начин којим се угрожава здравствена исправност воде на изворишту	244

2.8.		
Неизвршавање обавезе прибављања решења о одређивању зона санитарне заштите изворишта за водоснабдевање		245
2.9.		
Повреда обавезе обезбеђења минималног одрживог протока приликом захвата вода из водотока или акумулација		247
2.10.		
Не предузимање обавезних радњи пречишћавања отпадних вода		248
2.11.		
Неизвршавање обавезе мерења количина и испитивања квалитета отпадних вода		250
2.12.		
Извођење радова на изградњи нових или реконструкцији или уклањању постојећих водних објеката или вршење других радова и послова без водне сагласности или противно издатој водној сагласности		253
2.13.		
Градња објекта или предузимање друге радње супротно забранама из „Члана 133. – Забране и ограничења“ Закона о водама		255
СЕКЦИЈА IV		
ЕКОЛОШКИ ПРИВРЕДНИ ПРЕСТУПИ		
УНУТАР ЗАКОНА О ЗАШТИТИ ВАЗДУХА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ 257		
Глава 1.		
ОДГОВОРНОСТ ПРАВНИХ И ОДГОВОРНИХ ЛИЦА		
ЗА ЕКОЛОШКЕ ПРИВРЕДНЕ ПРЕСТУПЕ		
ПО ОСНОВУ ЗАКОНА О ЗАШТИТИ ВАЗДУХА 259		
1.1.		
Увод		259
1.2.		
Непримењивање обавезних мера за смањење емисија испарљивих органских једињења		263
1.3.		
Производња супстанце која оштећује озонски омотач		265
1.4.		
Увоз и/или извоз супстанци које оштећују озонски омотач, односно производа и опреме који садржи ове супстанце, а које су утврђене ратификованим међународним уговором из земља, односно у земље које нису стране уговорнице тог уговора		266

1.5.	
Увоз или извоз и стављање у промет без дозволе супстанци које оштећују озонски омотач и флуорованих гасова са ефектом стаклене баште	267
1.6.	
Пројектовање, грађење и/или производња, опремање, коришћење и одржавање извора загађивања ваздуха који испуштају загађујуће материје у ваздух у количини већој од граничних вредности емисије	269
1.7.	
Неизвршавање обавезе отклањања квара или поремећаја, односно прилагођавања рада насталој ситуацији или обустављања технолошког процеса, како би се емисија свела на дозвољене границе у најкраћем року	272
1.8.	
Неизвршавање обавезних радњи својења присуства материја што загађују ваздух на прописане граничне вредности	274
1.9.	
Неизвршавање обавезе примене мера редукције мириза у отпадном гасу	276
1.10.	
Рад стационарног извора загађивања без дозволе за рад	278
1.11.	
Неизвршавање обавеза обезбеђења редовног мониторинга и његовог евидентирања	279
1.12.	
Неизвршавање обавезе обезбеђивања прописаних континуалних мерења емисија	281
1.13.	
Неизвршавање обавезе обезбеђења контролоног мерења емисије преко овлашћеног правног лица од стране субјекта који мерење емисије не обавља самостално	283
1.14.	
Неизвршавање обавезе обезбеђења контролоног мерења емисије преко овлашћеног правног лица од стране субјекта који мерење емисије не обавља самостално	284
1.15.	
Неизвршавање налога инспекцијског органа да се обезбеди праћење квалитета ваздуха	285

СЕКЦИЈА V	
ЕКОЛОШКИ ПРИВРЕДНИ ПРЕСТУПИ	
УНУТАР ЗАКОНА О ПЛАНИРАЊУ И ИЗГРАДЊИ	289
Глава 1.	
ОДГОВОРНОСТ ПРАВНИХ И ОДГОВОРНИХ ЛИЦА	
ЗА ЕКОЛОШКЕ ПРИВРЕДНЕ ПРЕСТУПЕ	
ПО ОСНОВУ ЗАКОНА О ПЛАНИРАЊУ И ИЗГРАДЊИ _____	291
1.1.	
Увод _____	291
1.2.	
Необезбеђивање обавезног стручног надзора над грађењем објекта	293
1.3.	
Извођење радова	
и после доношења решења о њиховој обустави _____	296
1.4.	
Изградња објекта без грађевинске дозволе	
или супротно техничкој документацији _____	298
1.5.	
Изградња објекта супротно законом прецизираних обавеза извођача	
радова и одговорног извођача радова _____	300
1.6.	
Настављање грађења објекта	
после доношења решења о обустави градње _____	302
УМЕСТО ЗАКЉУЧКА _____	305
БИБЛИОГРАФИЈА _____	309